

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

ПЕРЕКЛАД СКЛАДНИХ НІМЕЦЬКИХ АГРАРНИХ ТЕРМІНІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Півень О. Б., старший викладач (*olena.dembrovska@gmail.com*)
Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ

У період стрімкого розвитку сучасної науки і техніки спостерігається гостра потреба у передачі великої кількості фахової інформації з іноземних мов. Однією з основних особливостей науково-технічної літератури є використання термінів. Проблемами утворення і перекладу термінів займалися такі вчені, як В.В.Віноградов, Г.О.Вінокур, О.І.Смірницький, О.С.Ахманова.

Запозичення термінів (пряме і опосередковане) обумовлене цілим рядом причин екстралінгвістичного і власне лінгвістичного характеру. Як наслідок підвищення комунікативної чіткості, запозиченість термінів виявляє тенденцію до усунення семантичного впливу вихідних загальноживаних форм на їх термінологічні омоніми.

Термінологія з агрономії і механізації сільського господарства завжди були і є важливою складовою частиною в лексичному запасі англійської та німецької мов. На її утворення впливають різноманітні фактори. Кожна галузь людських знань використовує ті чи інші лексичні одиниці для забезпечення своїх потреб у необхідній кількості термінологічних лексичних одиниць. В німецькій мові кожне окреме поняття, яке можна розглядати як синонім, не може виступати їм у кожній окремій науці.

У німецькій мові набули певного поширення термінологічні лексичні лакуни. Це, зокрема, такі лексичні одиниці, які можна розглядати в якості термінологічних лакун:

- *Getreide n.* – зернові культури
- *Schlepper m.* – трактор-тягач
- *Zapfwelle f.* – вал відбору потужності
- *Kalkung f.* – удобрення вапном
- *Entmisten n.* – прибирання гною

У німецькій мові термінологізми утворюють складні іменники. Шар складних іменників є досить чисельним. Такі іменники є надзвичайно характерними для німецької мови. Рід складних іменників залежить від основного слова. До цієї категорії іменників належать такі термінологізми, як:

- *Kornfrüchte pl.* – зернові культури
- *Ackerkrume f.* – орний шар
- *Drillmaschine f.* – рядкова сівалка
- *Flachsraufmaschine f.* – льонотеребилка

Переклад термінів - дуже відповідальна задача для перекладача. Не дивлячись на розширення зв'язків між народами на планеті, використання все більш ефективних засобів комунікації, перекладач повинен враховувати те, що кожна мова розвивається самостійно: в ній діють власні мовні реалії, закріплені культурно-історичні реалії, з'являються нові реалії, які ще не мають еквівалентів на момент перекладу на інші мови. Але і попри це перекладачеві доводиться перекладати матеріали, що містять і такі термінологічні особливості, з якими він не знайомий. Це означає, що незалежно від ступеня володіння перекладачем обома мовами, об'єму його фонових знань, він так чи інакше зустрінеться з неочікуваним в тексті оригіналу, що може бути лінгвістичними чи екстралінгвістичними реаліями. Враховуючи це перекладачеві потрібно знати і вміти користуватися (окрім словників) різними енциклопедичними довідниками.

Перелік посилань

1. Мюллер В. Великий німецько-український словник *Das Große Deutsch-Ukrainische Wörterbuch*. Видавництво: "Чумацький Шлях" 2012 р.

2. Ольга Мазур. Німецько-український, українсько-німецький словник + граматика – Донецьк 2012 р.
 3. Оксана Гаврилів. Німецько-український словник лайливих слів, Львів, Априорі – 2005 р.
 4. Базовий німецько-український, українсько-німецький словник, Словники національного лінгвоцентру.
 5. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://libgonchar.org/images/stories/DocS/2015/Kruschenko.pdf> (дата звернення 07.04.2023). <http://eprints.zu.edu.ua/2421/1/203-208.pdf> (дата звернення 07.04.2023).
 6. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://visnyk.sumdu.edu.ua/arhiv/2006/11\(95\)2/17_Shisglina.pdf](http://visnyk.sumdu.edu.ua/arhiv/2006/11(95)2/17_Shisglina.pdf) (дата звернення 07.04.2023).
-